

31990L0270

L 156/14

EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA

21.6.1990

NÕUKOGU DIREKTIIV,**29. mai 1990,****kuvariga töötamise tervishoiu ja ohutuse miinimumnõuete kohta (viies üksikdirektiiv direktiivi 87/391/EMÜ artikli 16 lõike 1 tähenduses)**

(90/270/EMÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Majandusühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 118a,

võttes arvesse pärast tööohutuse, -hügieeni ja -tervishoiu nõuandekomiteega konsulteerimist koostatud komisjoni ettepanekut, ⁽¹⁾koostöös Euroopa Parlamendiga, ⁽²⁾võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust ⁽³⁾

ning arvestades, et:

asutamislepingu artikkel 118a näeb ette, et nõukogu võtab direktiividega vastu miinimumnõuded, et eelkõige töökeskkonna parandamise tagada töötajate ohutuse ja tervise parem kaitse;

vastavalt nimetatud artikli tingimustele tuleb nendes direktiivides hoiduda haldus-, finants- ja õiguslike piirangute kehtestamisest viisil, mis pidurdaks väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete asutamist ja arengut;

komisjoni teatis tööohutust, -hügieeni ja -tervishoidu käsitleva programmi kohta ⁽⁴⁾ näeb ette uut tehnoloogiat käsitlevate meetmete vastuvõtmise; nõukogu on selle oma 21. detsembri 1987. aasta resolutsioonis tööohutuse, -hügieeni ja -tervishoiu kohta ⁽⁵⁾ teadmiseks võtnud;

kuvariga töökohtade ohutuse paremaks tagamiseks kavandatud miinimumnõuete järgimine on töötajate tervise ja ohutuse kindlustamisel eriti oluline;

käesolev direktiiv on üksikdirektiiv töötajate töetervishoiu ja -ohutuse parandamist soodustavate meetmete kehtestamist käsitleva nõukogu 12. juuni 1989. aasta direktiivi 89/391/EMÜ

artikli 16 lõike 1 tähenduses; ⁽⁶⁾ seetõttu kohaldatakse kõnealuse direktiivi sätteid kuvariga töötamise suhtes täielikult, ilma et see piiraks käesolevas direktiivis sisalduvate rangemate ja/või erisätete kohaldamist;

tööandjad on kohustatud olema kursis teaduse ja tehnika uusimate töökoha kujundamist käsitlevate edusammudega, et nad saaksid teha vajalikke muudatusi töötajate tervise ja ohutuse kaitse kõrgema taseme tagamiseks;

kuvariga töökoha puhul on eriti olulised ergonoomilised aspektid;

käesolev direktiiv on konkreetne samm siseturu sotsiaalse mõõtme väljaarendamisel;

vastavalt otsusele 74/325/EMÜ ⁽⁷⁾ konsulteerib komisjon selles valdkonnas ettepanekute koostamisel tööohutuse, -hügieeni ja -tervishoiu nõuandekomiteega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

I JAGU

ÜLDSÄTTED**Artikkel 1****Reguleerimisala**

1. Käesolevas direktiivis, mis on viies üksikdirektiiv direktiivi 89/391/EMÜ artikli 16 lõike 1 tähenduses, sätestatakse artiklis 2 määratletud kuvariga töötamise tervishoiu ja ohutuse miinimumnõuded.

2. Direktiivi 89/391/EMÜ sätteid kohaldatakse kogu lõikes 1 nimetatud valdkonnas täielikult, ilma et see piiraks käesolevas direktiivis sisalduvate rangemate ja/või erisätete kohaldamist.

⁽¹⁾ EÜT C 113, 29.4.1988, lk 7 ja EÜT C 130, 26.5.1989, lk 5.⁽²⁾ EÜT C 12, 16.1.1989, lk 92 ja EÜT C 113, 7.5.1990.⁽³⁾ EÜT C 318, 12.12.1988, lk 32.⁽⁴⁾ EÜT C 28, 3.2.1988, lk 3.⁽⁵⁾ EÜT C 28, 3.2.1988, lk 1.⁽⁶⁾ EÜT L 183, 29.6.1989, lk 1.⁽⁷⁾ EÜT L 185, 9.7.1974, lk 15.

3. Käesolevat direktiivi ei kohaldata:

- a) liiklusvahendite või seadmete juhtimis- või valvekeskuste suhtes;
- b) transpordivahendites asuvate arvutisüsteemide suhtes;
- c) peamiselt avalikuks kasutamiseks ettenähtud arvutisüsteemide suhtes;
- d) portatiivsete süsteemide suhtes, kui neid töökohas tavapärast kauem ei kasutata;
- e) seadme otseseks kasutamiseks vajaliku väikese andme- või vaatekraaniga kalkulaatorite, kassaaparaatide ja muude samalaadsete seadmete suhtes;
- f) traditsiooniliste, nn aknaga kirjutusmasinate suhtes.

Artikkel 2

Määratlused

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) *kuvar* — tähtnumbrilise või graafilise kujutise kuvamiseseade, sõltumata kuvamise viisist;
- b) *töökoht* — komplekt, mis koosneb kuvarist, millega võib kaasneda klaviatuur või sisendseade ja/või tarkvara, mis määrab arvuti kasutajaliidese, võimalikud liseseadmed, välisseadmed, sealhulgas kettaseade, telefon, modem, printer, dokumendihoidja, töötool ja töölaud või -pind, ning neid vahetult ümbritsev töökeskkond;
- c) *töötaja* — direktiivi 89/391/EMÜ artikli 3 punktis a määratletud töötaja, kes tavaliselt kasutab kuvarit oma tavapärase tööolulise osana.

II JAGU

TÖÖANDJA KOHUSTUSED

Artikkel 3

Töökohtade analüüs

1. Tööandjad on kohustatud korraldama töökohtade analüüsi, et hinnata töötajate tervishoiu- ja ohutustingimusi, eelkõige seoses võimalike nägemist ohustavate teguritega ning füüsilise ja vaimse ülekoormatusega.

2. Tööandjad peavad võtma asjakohased meetmed lõikes 1 nimetatud hindamise käigus leitud ohtude kõrvaldamiseks, võttes arvesse leitud ohtude täiendavaid ja/või koosmõjusid.

Artikkel 4

Esmakordselt kasutusse võetavad töökohad

Tööandjad peavad võtma asjakohased meetmed tagamaks, et töökohad, mida kasutatakse esimest korda pärast 31. detsembrit 1992, vastaksid lisa sätestatud miinimumnõuetele.

Artikkel 5

Juba kasutuses olevad töökohad

Tööandjad peavad võtma asjakohased meetmed tagamaks, et töökohti, mis on kasutuses 31. detsembril 1992 või enne seda, kohandatakse nii, et need vastavad lisa sätestatud miinimumnõuetele hiljemalt nelja aasta pärast alates kõnealusest kuupäevast.

Artikkel 6

Töötajate teavitamine ja väljaõpe

1. Ilma et see piiraks direktiivi 89/391/EMÜ artikli 10 kohaldamist, antakse töötajatele teavet kõikide nende töökohaga seotud tervishoiu ja ohutuse alaste aspektide kohta, eelkõige töökohtade suhtes kohaldatavate, artiklite 3, 7 ja 9 alusel rakendatavate meetmete kohta.

Igal juhul teavitatakse töötajaid või nende esindajaid kõikidest kooskõlas käesoleva direktiiviga võetavatest tervishoiu- ja ohutusmeetmetest.

2. Ilma et see piiraks direktiivi 89/391/EMÜ artikli 12 kohaldamist, saavad kõik töötajad väljaõpet töökoha kasutamise kohta enne vastava töö alustamist ja pärast oluliste muudatuste tegemist töökohal.

Artikkel 7

Igapäevatöö

Tööandja peab töötaja tegevuse kavandama nii, et igapäevatöö kuvariga vaheldub puhkepausidega või muu tegevusega, vähendades kuvariga töötamise aega.

Artikkel 8

Töötajatega konsulteerimine ja nende osalemine

Töötajate ja/või nende esindajatega konsulteerimine ja nende osalemine toimub direktiivi 89/391/EMÜ artikli 11 kohaselt käesoleva direktiiviga reguleeritud küsimustes, kaasa arvatud selle lisa.

*Artikkel 9***Töötajate silmade ja nägemise kaitse**

1. Töötajatel on õigus asjakohasele silmade ja nägemise kontrollile, mille teostab vajaliku pädevusega isik:

- enne kuvariga töötamise alustamist,
- pärast seda regulaarsete ajavahemike järel ja
- kui töötajatel on nägemishäireid, mis võivad tuleneda kuvariga töötamisest.

2. Töötajatel on õigus silmaarsti läbivaatusele, kui see on lõikes 1 nimetatud kontrolli tulemuste põhjal vajalik.

3. Kui lõikes 1 nimetatud kontrolli või lõikes 2 nimetatud läbivaatuse tulemusel ilmneb, et see on vajalik, ja kui tavapäraseid nägemisteravust korrigeerivaid abivahendeid ei ole võimalik kasutada, tuleb töötajatele tagada asjaomase töö jaoks sobivad nägemisteravust korrigeerivad erivahendid.

4. Käesoleva artikli kohaselt võetud meetmed ei või mingil juhul tuua töötajatele kaasa täiendavaid rahalisi kulusid.

5. Töötajate silmade ja nägemise kaitse võib olla riikliku tervishoiusüsteemi osa.

III JAGU

MUUD SÄTTED*Artikkel 10***Lisa kohandamine**

Lisa rangelt tehniline kohandamine tulenevalt tehnilisest arengust, muudatustest rahvusvahelistes normides ja spetsifikaatides ning

kuvaritega seotud teadmiste täienemisest toimub direktiivi 89/391/EMÜ artiklis 17 sätestatud korras.

*Artikkel 11***Lõppsätted**

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid 31. detsembriks 1992.

Liikmesriigid teatavad sellest viivitamata komisjonile.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetavate või vastuvõetud siseriiklike õigusnormide teksti.

3. Liikmesriigid esitavad komisjonile iga nelja aasta järel aruande käesoleva direktiivi sätete tegeliku rakendamise kohta, osutades tööandjate ja töötajate arvamusele.

Komisjon teatab sellest Euroopa Parlamendile, nõukogule, majandus- ja sotsiaalkomiteele ning tööohutuse, -hügieeni ja -tervishoiu nõuandekomiteele.

4. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile, nõukogule ning majandus- ja sotsiaalkomiteele regulaarselt aruande käesoleva direktiivi rakendamise kohta, võttes arvesse lõikeid 1, 2 ja 3.

Artikkel 12

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 29. mai 1990

Nõukogu nimel

eesistuja

B. AHERN

LISA

MIINIMUMNÕUDED

(Artiklid 4 ja 5)

Sissejuhatav märkus

Käesolevas lisas sätestatud meetmeid kohaldatakse käesoleva direktiivi eesmärkide saavutamiseks, kui töökohas on kõik asjaomased komponendid olemas ja ülesandega seotud nõuded või eripärad meetmete kohaldamist ei takista.

1. SEADMED

a) **Üldine märkus**

Seadmete kasutamine ei või iseenesest töötajate jaoks ohullikaks olla.

b) **Kuvar**

Märgid kuvariekraanil peavad olema selgepiirilised, piisava suurusega ja küllaldaste vahedega nii ühe rea ulatuses kui ka ridade vahel.

Kujutis ekraanil peab olema püsiv, see ei või virvendada ega olla muul viisil ebastabiilne.

Kasutajal peab olema võimalik märkide heledust ja/või kontrastsust ekraanipildi tausta suhtes kergesti reguleerida ja neid peab olema võimalik kergesti reguleerida ka vastavalt ümbritsevatele tingimustele.

Kuvarit peab olema võimalik vastavalt kasutaja vajadustele kergesti ja vabalt pöörata ja kallutada.

Kuvari all võib kasutada eraldi alust või reguleeritavat lauda.

Kuvariekraan ei või kasutaja jaoks ebamugavalt helkida ega peegelduda.

c) **Klaviatuur**

Klaviatuur peab olema kallutatav ja asetsema kuvarist eraldi nii, et töötajal oleks võimalik leida mugav tööasend, mille puhul ei tekiks vaevusi kätes ega käsivartes.

Klaviatuuri ees peab olema piisavalt vaba ruumi kasutaja käte ja käsivarte toetamiseks.

Klaviatuur peab olema mati pinnaga, et vältida vastuhelki.

Klaviatuuri ja klahvide asetus peab hõlbustama klaviatuuri kasutamist.

Klahvidele märgitud sümbolid peavad olema tausta suhtes piisava kontrastsusega ja normaalses tööasendis loetavad.

d) **Töölaud või -pind**

Töölaud või -pind peab olema küllaldaselt suur ja vähepeegelduv ning see peab võimaldama kuvari, klaviatuuri, dokumentide ja muude töövahendite paindlikku paigutamist.

Dokumendihoidja peab olema kindlal alusel ja reguleeritav ning see tuleb paigutada nii, et minimeerida pea ja silmade ebamugavaid liigutusi.

Töötajatel peab olema piisavalt ruumi mugava asendi leidmiseks.

e) **Töötool**

Töötool peab olema püsikindel ja võimaldama kasutajale liikumisvabaduse ja sobiva asendi.

Istme kõrgus peab olema reguleeritav.

Nii seljatoe kõrgus kui ka kalle peavad olema reguleeritavad.

Töötajatel, kes seda soovivad, peab olema võimalus kasutada jalatuge.

2. KESKKOND

a) Ruum

Töökoht tuleb mõõta ja kavandada selliselt, et kasutajal oleks küllaldaselt ruumi asendi ja tööliigutuste muutmiseks.

b) Valgustus

Ruumi üld- ja/või kohtvalgustus (töötuled) peavad tagama piisava valguse ning kuvariekraani ja selle tausta vajaliku kontrastsuse, võttes arvesse töö liiki ja **kasutaja nägemisteravust**.

Võimaliku häiriva vastuhelgi ja peegelduse ärahoidmiseks ekraanil või muudel töövahenditel tuleb tööruumi ja -koha paigutus seada vastavusse kunstlike valgusallikate asetuse ja tehniliste omadustega.

c) Peegeldumine ja vastuhelk

Töökoht tuleb kujundada selliselt, et valgusallikad nagu aknad ja muud avad, läbipaistvad või poolläbipaistvad seinad, eredalt värvitud seadmed või seinad ei põhjustaks otsest vastuhelki ega peegelduks häirivalt kuvariekraanile.

Akendel peab olema sobiv reguleeritav kate, et vähendada töökohale langeva päevavalguse eredust.

d) Müra

Töökoha sisseadmisel võetakse arvesse töökoha juurde kuuluvatest seadmetest lähtuvat müra, et see ei häiriks eelkõige keskendumist ega suhtlemist.

e) Soojus

Töökohta kuuluvad seadmed ei või toota liigset soojust, mis võiks töötajatele ebamugavusi põhjustada.

f) Kiirgus

Kiirgust, välja arvatud elektromagnetilise kiirguse nähtavat osa, tuleb vähendada töötajate tervise ja ohutuse kaitse seisukohast minimaalse tasemeni.

g) Niiskus

Tuleb saavutada ja säilitada küllaldane niiskustase.

3. ARVUTI KASUTAJALIIDES

Tarkvara väljatöötamisel, valimisel, kasutuselevõtmisel ja muutmisel ning kuvari kasutamisega seotud ülesannete kavandamisel peab tööandja võtma arvesse järgmisi põhimõtteid:

- a) tarkvara peab tööülesande täitmiseks sobima;
 - b) tarkvara peab olema lihtne kasutada ja võimaluse korral peab seda olema võimalik kohandada vastavalt kasutaja teadmiste või kogemuste tasemele; ilma töötajate teadmiseta ei või kasutada mingeid kvantitatiivseid ega kvalitatiivseid kontrollivahendeid;
 - c) süsteemid peavad töötajatele nende tegevuse kohta tagasisidet andma;
 - d) süsteemid peavad esitama teavet formaadis ja kiirusel, mis on kohandatud vastavalt kasutajate vajadustele;
 - e) tarkvara peab olema hea ergonoomilise kujundusega, eriti kui seda kasutatakse teksti- või andmetöötluseks.
-